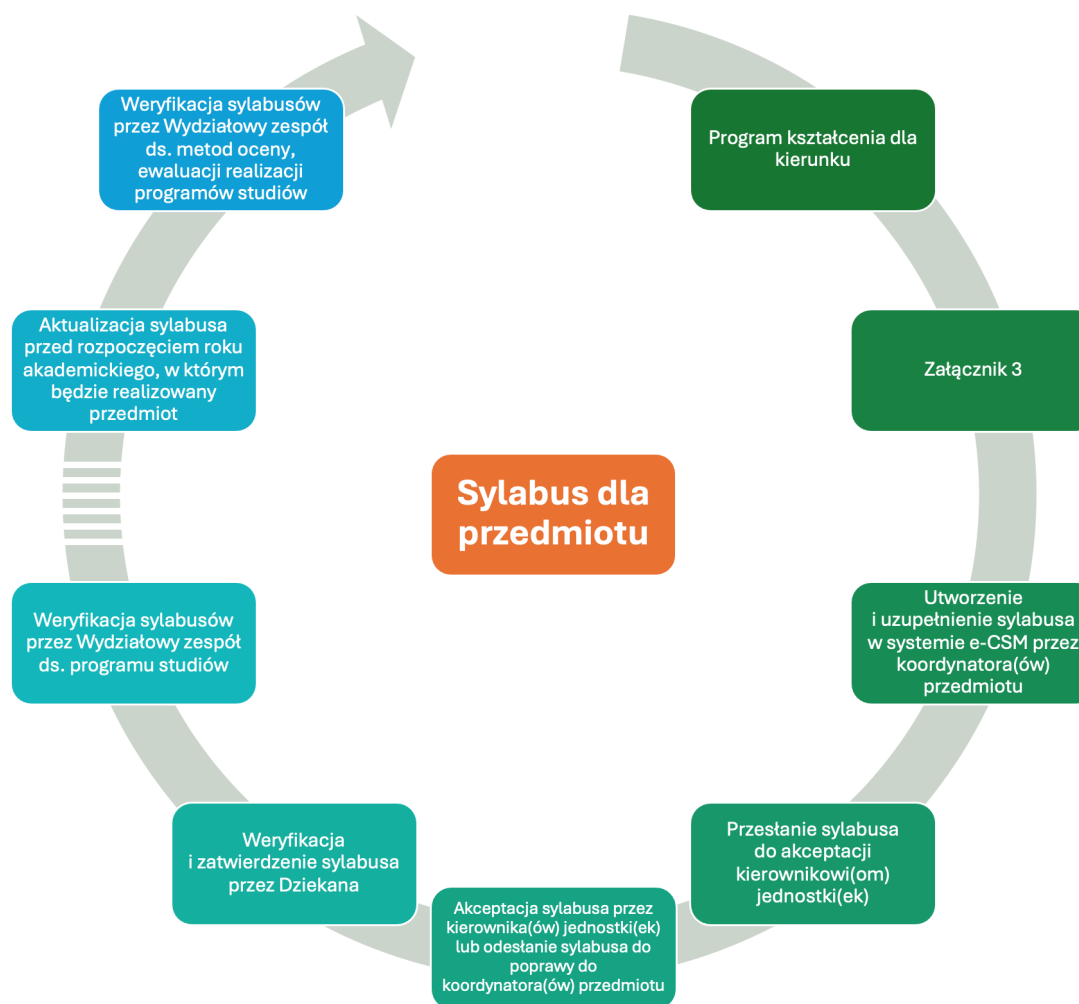

Cykl „życia” sylabusa

Wstęp

Sylabus (obecnie e-sylabus) szczegółowo opisuje przedmiot, jego cele, efekty uczenia się oraz metody ich nauczania i weryfikacji, treści kształcenia, a także kryteria zaliczenia przedmiotu. Sylabus jest podstawowym dokumentem w procesie dydaktycznym i stanowi punkt odniesienia zarówno dla studentów, jak i nauczycieli. Jako narzędzie organizacyjne, sylabus zapewnia przejrzystość procesu edukacyjnego.

I. Części e-sylabusa

1. Dane ogólne
2. Forma realizacji
3. Forma nakładu pracy studenta
4. Cele kształcenia
5. Efekty uczenia się
6. Treści zajęć
7. Literatura
8. Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych
9. Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu

II. Omówienie poszczególnych części e-sylabusa

1. Dane ogólne

Dane zawarte w tej części e-sylabusa są nieedytowalne – koordynator przedmiotu nie ma możliwości samodzielnie zmieniać danych w niej zawartych. Dane zawarte w tej części e-sylabusa wprowadzane są przez pracownika Dziekanatu na podstawie programu kształcenia opracowanego przez Wydziałowy Zespół ds. programów studiów zatwierdzonego przez Senat.

W tej części sylabusa znajdują się następujące informacje:

E-sylabus ID (np. 2012), czyli unikalny numer sylabusa nadawany automatycznie przy tworzeniu sylabusa

Status, czyli informacja na jakim etapie tworzenia jest sylabus:

Tworzenie sylabusa – sylabus jest tworzony przez koordynatora przedmiotu, ale nie został przez niego jeszcze przekazany do akceptacji kierownika jednostki

Akceptacja kierownika jednostki – sylabus został stworzony i przesłany przez koordynatora przedmiotu do akceptacji kierownika jednostki

Akceptacja dziekana wydziału – sylabus został zaakceptowany przez kierownika jednostki i czeka na weryfikację Dziekana Wydziału

Sylabus gotowy – sylabus został zweryfikowany przez Dziekana Wydziału i jest gotowy; sylabus jest widoczny dla studentów w systemie e-sylabus

Cykl kształcenia (np. 2024 – 2030)

Kod przedmiotu (np. PL.FA.F.ST.2024/2030.3.4.28) – to unikalny numer przedmiotu zawierający litery i liczby, który jest automatycznie nadawany przez system

Nazwa przedmiotu (np. Asymetria w chemii organicznej)

Wydział – nazwa Wydziału, na którym realizowany jest przedmiot

Jednostki koordynujące przedmiot – nazwa jednostki lub jednostek (wraz z danymi kontaktowymi), które koordynują realizację przedmiotu; w tym miejscu znajduje się również informacja o statusie zatwierdzenia sylabusa przez kierownika jednostki (🔴 lub 🟢)

Kierunek studiów (np. Farmacja) – kierunek studiów, na którym realizowany jest przedmiot

Specjalności (jeżeli dotyczy)

Poziom studiów - np. Jednolite Studia Magisterskie)

Forma studiów stacjonarne lub niestacjonarne

Rok studiów, na którym realizowany jest przedmiot zaznaczony 🟢. W zależności od planu studiów przedmiot może być realizowany na jednym lub kilku latach studiów.

Semestr studiów, na którym realizowany jest przedmiot 🟢. W zależności od planu studiów przedmiot może być realizowany przez jeden lub kilka semestrów.

Typ przedmiotu - np. przedmiot obowiązkowy, fakultet, praktyki zawodowe

Punkty ECTS (np. 4.0) – są to punkty europejskiego systemu transferu punktów (z ang. *European Credit Transfer System*). Na podstawie ilości punktów ECTS wyliczane jest obciążenie godzinowe studenta realizującego dany przedmiot. Zgodnie z uchwałą Senatu w sprawie ustalenia wytycznych w zakresie uchwalania programów studiów 1 punkt ECTS stanowi 25 do 30 h, wliczając ilość godzin kontaktowych i godzin pracy własnej studenta.

Język wykładowy (np. Polski, Angielski) – informuje w jakim języku prowadzony jest przedmiot

Forma końcowego zaliczenia przedmiotu - np. zaliczenie, zaliczenie z oceną, egzamin pisemny, egzamin ustrukturyzowany OSCE

Koordinatory przedmiotu – dane koordynatora lub koordynatorów przedmiotu

Data utworzenia – informacja na temat daty i godziny utworzenia sylabusa w systemie

Data ostatniej aktualizacji – informacja na temat daty i godziny ostatniej aktualizacji sylabusa w systemie

E-sylabus: Praktyczne wskazówki i najlepsze praktyki

Prawa autorskie – informacja na temat praw autorskich do sylabusa

Przygotuj sylabus do wydruku – przycisk umożliwiający przygotowanie sylabusa do wydruku lub zapisanie w formie pdf na każdym etapie jego tworzenia

Przykładowy widok pola **Dane ogólne** w e-sylabusie

Dane ogólne

E-Sylabus ID | 3072
Status | Sylabus gotowy
CWA | 2024 - 2030
Rodzaj przedmiotu | PL.PA.PT.2024/2025/3.8/9/32
Nazwa przedmiotu | Farmacja Moleczularna (ID: 3191)
Wydział | Farmaceutyczny
Jednostka koordynująca przedmiot | 1. Zakład Farmacji Klinicznej (Opole) (Farmaceutyczny) | Status zatwierdzenia sylabusa (Elementy potwierdzone) | [Zobacz potwierdzenie](#)
Kierownik studiów | Farmacja
Specjalności | ---
Profil studiów | Jedynka Studia Magisterskie
Forma studiów | Stacjonarne
Rok studiów | Rok 1
Semestr studiów | Semestr 1 | Semestr 2 | Semestr 3 | Semestr 4 | Semestr 5 | Semestr 6 | Semestr 7 | Semestr 8 | Semestr 9 | Semestr 10 | Semestr 11 | Semestr 12
Typ przedmiotu | Przedmiot
Punkty ECTS | 6.0
JOPM wydalaby | Pkaki
Forma kołocepu | Licencja i dyplom
Koordynatorzy przedmiotu | Ekspert standardowy COCE
Data utworzenia | 2024-04-03 21:15:06
Prawa autorskie | Przeważnie, w tym autorskie, do sylabusu, przygotował UM w Lublinie. Sylabusy mogą być wykorzystywane do celów naukowych z zachowaniem na studiach odbywających w UM w Lublinie. Korzystanie z sylabusów w innych celach wymaga zgody UM w Lublinie.
[Przygotuj sylabus do wydruku](#)

2. Forma realizacji

Ta część e-sylabusa jest również nieedytowalna – koordynator przedmiotu nie ma możliwości samodzielnie zmieniać informacji na temat form realizacji zajęć oraz ilości godzin przypadających na poszczególne formy realizacji. Dane zawarte w tej części e-sylabusa wprowadzane są przez pracownika Dziekanatu na podstawie programu kształcenia opracowanego przez Wydziałowy Zespół ds. programów studiów i zatwierdzonego przez Senat.

W tej części e-sylabusa znajdują się informacje na temat formy realizacji zajęć (np. wykłady, seminaria, ćwiczenia, praktyki zawodowe) oraz ilości godzin dydaktycznych przypadających na poszczególne formy realizacji zajęć. Forma realizacji poszczególnych efektów wynika z Załącznika nr 3, który powstał na etapie tworzenia programu studiów i został zatwierdzony przez Senat.

Przykładowy widok pola **Forma realizacji** w e-sylabusie

Forma realizacji

Semestr	Ciepłota	Podsumowanie
60 godzin teoretycznych		
20 godzin praktycznych		

3. Forma nakładu pracy studenta

E-sylabus: Praktyczne wskazówki i najlepsze praktyki

W tej części e-sylabusa zawarte są informacje na temat formy i ilości godzin nakładu pracy studenta z uwzględnieniem:

- a) Godzin kontaktowych – jest to ilość godzin, które realizowane są przez studenta w kontakcie bezpośrednim z nauczycielem akademickim; ilość godzin kontaktowych jest sumą ilości godzin przeznaczonych na każdą formę realizacji zajęć (patrz pkt. 2)
- b) Czasu pracy własnej studenta – w tym miejscu należy określić, ile czasu student powinien poświęcić na:
  - a. przygotowanie się do zajęć
  - b. przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu

Przykładowy widok pola **Forma nakładu pracy studenta** w e-sylabusie

Uzasad w zajęciach, aktywność, przygotowanie, sprawności, itp.

Godziny kontaktowe	75 godzin
Czas pracy własnej studenta	
1) Przygotowanie się do zajęć	250 godzin
2) Przygotowanie się do zaliczenia / egzaminu	250 godzin
Sumaryczne obciążenie pracy studenta (godziny kontaktowe + czas pracy własnej studenta)	120 godzin

4. Cele kształcenia

Cele kształcenia to kluczowy element każdego sylabusa, który definiuje, co studenci powinni osiągnąć po ukończeniu przedmiotu.

Jak uzupełnić punkt **Cele kształcenia**?

- a) Określ ogólny cel kształcenia
  - o Ogólny cel kształcenia powinien być krótki, jasny i sformułowany w sposób zrozumiały dla studentów.
  - o Przykład: *Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu farmacji klinicznej oraz rozwinięcie umiejętności podejmowania decyzji terapeutycznych.*
- b) Sformułuj szczegółowe cele kształcenia
  - o Podziel ogólny cel na konkretne, szczegółowe cele. Każdy z nich powinien odpowiadać na pytanie: *Co uczestnik będzie potrafił zrobić po ukończeniu przedmiotu?*
  - o Zastosuj czasowniki operacyjne, takie jak: *analizować, interpretować, projektować, stosować, wyjaśniać, oceniać*. Dzięki temu cele będą mierzalne.
  - o Przykład: *Student będzie potrafił analizować wyniki badań laboratoryjnych pod kątem wskazań farmakoterapeutycznych. Student będzie w stanie proponować odpowiednie modyfikacje terapii farmakologicznej w oparciu o aktualne wytyczne.*
- c) Powiąż cele z efektami uczenia się
  - o Sprawdź, czy cele są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu.
  - o Upewnij się, że cele pokrywają wszystkie kluczowe aspekty przedmiotu: wiedzę (co student wie i rozumie), umiejętności (co student potrafi) oraz kompetencje społeczne (jakie postawy prezentuje).

- d) Uwzględniij specyfikę przedmiotu
- o Jeśli przedmiot ma charakter praktyczny, cele powinny uwzględnić rozwój konkretnych umiejętności lub kompetencji spotecznych, np. pracy zespołowej, rozwiązywania problemów, stosowaniu metod lub procedur.
  - o W przedmiotach teoretycznych skoncentruj się na pogłębieniu wiedzy i zrozumienia zagadnień oraz rozwijaniu umiejętności analitycznych.
- e) Sprawdź, czy cele są realistyczne
- o Upewnij się, że cele kształcenia są osiągalne w ramach liczby godzin przewidzianych dla przedmiotu.

Dobre praktyki:

- Używaj krótkich i jednoznacznych sformułowań.
- Unikaj zbyt ogólnych stwierdzeń, takich jak: *Student dowie się wszystkiego o farmacji klinicznej*. Zamiast tego sprecyzuj: *Student zdobędzie wiedzę na temat zasad farmakoterapii chorób układu sercowo-naczyniowego*.
- Nie zapisuj zbyt dużej liczby celów – skup się na najważniejszych aspektach przedmiotu. Szczegółowe elementy wiedzy oraz umiejętności zostały już ujęte w efektach uczenia się.
- Unikaj technicznego języka, który może być niezrozumiały dla studentów.

Pamiętaj: Dobrze sformułowany(e) cel(e) kształcenia ułatwiają zaplanowanie zajęć, weryfikację efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w zajęciach.

5. Efekty uczenia się

Ta część e-sylabusa jest również nieedytowalna na etapie uzupełniania lub aktualizacji sylabusa przez koordynatora. Dane zawarte w tej części e-sylabusa wprowadzane są przez pracownika Dziekanatu na podstawie Załącznika nr 3 do programu kształcenia opracowanego przez Wydziałowy Zespół ds. programów studiów i zatwierdzonego przez Senat.

Po opracowaniu programu kształcenia na nowy cykl kształcenia (np. 2024-2030), Wydziałowy Zespół ds. Programów studiów zwraca się do koordynatorów przedmiotów z prośbą o uzupełnienie Załącznika 3. Zadaniem koordynatora na tym etapie jest przyporządkowanie form kształcenia oraz metod weryfikacji do każdego efektu uczenia się przypisanego do przedmiotu. Efekty z grupy wiedzy są realizowane podczas wykładów i seminariów, natomiast efekty z grupy umiejętności przypisuje się do seminariów lub ćwiczeń. Efekty z grupy wiedzy można weryfikować za pomocą testów wielokrotnego wyboru. Rozumienie można sprawdzić podczas egzaminów ustnych, opisowych lub za pomocą testów VSAQ (ang. *Very Short Answer Questions*, pytania z bardzo krótką odpowiedzią) i EMQ (ang. *Extended Matching Questions*, testy dopasowania). Efekty dotyczące zastosowania np. procedur, algorytmów lub reguł można zweryfikować np. w ramach zadań laboratoryjnych lub obliczeniowych oraz sprawdzianów klinicznych czynności proceduralnych prowadzonych w warunkach symulowanych. Efekty z grupy analizy weryfikuje się poprzez analizę przypadków lub w trakcie scenariuszy symulacyjnych lub za pomocą testów zgodności skryptu. Umiejętności związane z

E-sylabus: Praktyczne wskazówki i najlepsze praktyki

tworzeniem np. nowych produktów, materiałów edukacyjnych lub planów opieki nad pacjentem najlepiej zweryfikować poprzez indywidualny lub grupowy projekt. Natomiast metodami wskazanymi do weryfikacji efektów z grupy kompetencji społecznych są eseje refleksyjne lub ustrukturyzowana refleksja, test oceny sytuacyjnej, arkusz samooceny, arkusz obserwacji studenta przez nauczyciela, lub nauczyciela oraz innych studentów i/lub pacjentów symulowanych.

Przykładowy widok pola **Efekty uczenia się** w e-sylabusie

Wskaz		Opis		Formy realizacji		Metody weryfikacji	
Ln (ID)	Kod	Opis		Semestr	Zaliczenie	Semestr	Zaliczenie
102 (0020)	EW10	zna i rozumie zasady indywidualnej farmakoterapii uwzględniające różnice w działaniu leków spowodowane czynnikami fizjologicznymi w stanach chorobowych w warunkach klinicznych;		Semestr	Zaliczenie	Semestr	Zaliczenie
105 (0023)	EW13	zna i rozumie standardy farmakoterapii oraz wypracowane postępowanie terapeutyczne		Semestr	Zaliczenie	Semestr	Zaliczenie
106 (0024)	EW14	zna i rozumie rolę farmacji i profilaktyki innych zawodów medycznych w zapobieganiu		Semestr	Zaliczenie	Semestr	Zaliczenie
105 (0022)	EW12	zna i rozumie podstawy prawa oraz zasady przeprowadzania i organizacji badań nad lekami, w tym badani eksperymentalnych oraz z udziałem ludzi		Semestr	Zaliczenie	Semestr	Zaliczenie
105 (0025)	EW15	zna i rozumie prawa, etyczne i medyczne aspekty prowadzenia badań klinicznych oraz rolę farmacji w ich prowadzeniu		Semestr	Zaliczenie	Semestr	Zaliczenie

Kompetencje		Opis		Formy realizacji		Metody weryfikacji	
Ln (ID)	Kod	Opis		Cwiczenia	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie
104 (0041)	EU10	potrafi wykonywać ogólną indywidualną dawkowaną leku u pacjenta w warunkach klinicznych		Semestr	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie
105 (0042)	EU11	potrafi dobrać podać lek do pacjenta, uwzględniając zakres kliniczny, potrzeby pacjenta i dostępne produkty		Semestr	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie
106 (0043)	EU12	potrafi wykonywać właściwy sposób przygotowania z lekiem w czasie jego stosowania przez pacjenta i udzielać informacji o leku		Cwiczenia	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie
107 (0044)	EU13	potrafi wykonywać właściwy sposób przygotowania z lekiem przez pracowników systemu ochrony zdrowia		Semestr	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie
107 (0047)	EU16	potrafi przewidywać wpływ różnych czynników na wielkość farmakokinetyczną leku oraz rozwiązywać problemy dotyczące indywidualnej i optymalnej farmakoterapii		Semestr	Zaliczenie	Inna	Zaliczenie
111 (0048)	EU17	potrafi monitorować i raportować niepożądane działania leku, wskazać działania prewencyjne, uściślić informacje związanych z powikłaniami farmakoterapii przeciwniektym systemu ochrony zdrowia, pacjentom lub ich rodzinom		Semestr	Zaliczenie	Semestr	Zaliczenie
112 (0049)	EU18	potrafi ocenić zagrożenia związane ze stosowaniem farmakoterapii w różnych grupach pacjentów oraz planować działania prewencyjne		Cwiczenia	Zaliczenie	Semestr	Zaliczenie
118 (0044)	EU23	potrafi dokonywać uściśleń w ramach zespołu terapeutycznego, wykorzystując przeciwniektym systemu ochrony zdrowia		Cwiczenia	Zaliczenie	Inna	Zaliczenie
132 (0046)	EU7	potrafi współpracować z lekarzem w zakresie optymalizacji i rozprowadzania leków w kierunku zrealizacji celów		Cwiczenia	Zaliczenie	Inna	Zaliczenie
134 (0050)	EU9	potrafi przygotować plan monitorowania farmakoterapii, określając metody i zasady oceny skuteczności i bezpieczeństwa terapii		Cwiczenia	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie
				Semestr	Zaliczenie	Inna	Zaliczenie

Kompetencje		Opis		Formy realizacji		Metody weryfikacji	
Ln (ID)	Kod	Opis		Cwiczenia	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie
1 (273)	K11	jest gotów do wzięcia na siebie z podzieleniem odpowiedzialności za realizację i poszerzanie		Cwiczenia	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie
3 (274)	K13	jest gotów do wzięcia na siebie odpowiedzialności zawodowej i społecznej w zespołach specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, takich w środowisku wielozawodowym i wielospecjalistycznym		Cwiczenia	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie
6 (277)	K16	jest gotów do poddawania zaleceń pracodawcy		Cwiczenia	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie
10 (278)	K10	jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób		Cwiczenia	Zaliczenie	Examin standaryzowy OCCE	Zaliczenie

6. Treści zajęć

W tej części sylabusa należy szczegółowo opisać, jakie zagadnienia będą poruszone w ramach przedmiotu.

1. Sformułuj tematy poszczególnych zajęć

- Tematy zajęć powinny być sformułowane precyzyjnie i jasno
- Tematy powinny być opisane w sposób konkretny, ale nie przesadnie szczegółowy
- Tematy zajęć nie powinny się powtarzać

2. Jeśli przedmiot jest wielosemestralny, należy podzielić treści realizowane w ramach przedmiotu na poszczególne semestry. W tym celu:

- Zaplanuj tematy zajęć z podziałem na semestry. Zastanów się, które zagadnienia będą realizowane w pierwszym, drugim (lub kolejnym) semestrze.
- Upewnij się, że podział jest logiczny

3. Stwórz tematy wykładów, seminariów i/lub ćwiczeń

4. Określ liczbę godzin dydaktycznych przypadającą na realizację każdego z zaplanowanych tematów

- Dla każdego tematu wskaż liczbę godzin przewidzianych na jego realizację
- Tematy zajęć powinny odpowiadać realnej liczbie poszczególnych spotkań

E-sylabus: Praktyczne wskazówki i najlepsze praktyki

- Suma ilości godzin musi zgadzać się z ilością godzin, jaka przewidziana jest na każdą z form kształcenia (np. 15 h wykładu, 60 h seminariów)
- ### 5. Przypisz efekty uczenia się do każdego tematu
- Każdemu tematowi przyporządkuj efekty uczenia się przypisane do przedmiotu (patrz pkt. 5 Efekty uczenia się)
  - Treści zajęć powinny być spójne z zakładanymi efektami uczenia się
  - Każdy temat powinien realizować **minimum 1, a maksymalnie 2 efekty uczenia się**
  - Upewnij się, że wszystkie efekty uczenia się przewidziane do realizacji w sylabusie są przypisane do zaplanowanych tematów
  - Sprawdź czy efekty uczenia się nie powtarzają się nadmiernie

Przykładowy widok pola **Treści zajęć** w e-sylabusie

The screenshot displays a table of semesters and their associated topics. Each row represents a semester, with columns for the semester name, topic description, learning outcomes (EF), and methods (M). The semesters listed are Semestr 8, Semestr 9, and Semestr 3. The topics include individualization of formulation, preparation of ambulatory hospitalizations, choice of ambulatory hospitalizations, cooperation in interprofessional communication, and final evaluation. The learning outcomes are labeled with codes like ELO1, ELO2, ELO3, ELO4, ELO5, ELO6, ELO7, ELO8, ELO9, ELO10, ELO11, ELO12, ELO13, ELO14, ELO15, ELO16, ELO17, ELO18, ELO19, ELO20, ELO21, ELO22, ELO23, ELO24, ELO25, ELO26, ELO27, ELO28, ELO29, ELO30, ELO31, ELO32, ELO33, ELO34, ELO35, ELO36, ELO37, ELO38, ELO39, ELO40, ELO41, ELO42, ELO43, ELO44, ELO45, ELO46, ELO47, ELO48, ELO49, ELO50, ELO51, ELO52, ELO53, ELO54, ELO55, ELO56, ELO57, ELO58, ELO59, ELO60, ELO61, ELO62, ELO63, ELO64, ELO65, ELO66, ELO67, ELO68, ELO69, ELO70, ELO71, ELO72, ELO73, ELO74, ELO75, ELO76, ELO77, ELO78, ELO79, ELO80, ELO81, ELO82, ELO83, ELO84, ELO85, ELO86, ELO87, ELO88, ELO89, ELO90, ELO91, ELO92, ELO93, ELO94, ELO95, ELO96, ELO97, ELO98, ELO99, ELO100. The methods listed include individualization, preparation, choice, cooperation, and final evaluation.

7. Literatura

Część **Literatura** w sylabusie powinna zawierać zestawienie aktualnych i merytorycznych źródeł, które wspierają realizację treści przedmiotu oraz osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Zgodnie z rekomendacjami Rady ds. Kształcenia należy w tej części uwzględnić literaturę podstawową i uzupełniającą. Literatura nie musi ograniczać się wyłącznie do książek/podręczników – mogą to być również inne wartościowe źródła, takie jak wytyczne, rekomendacje, artykuły naukowe czy raporty.

- **Literatura podstawowa:**

E-sylabus: Praktyczne wskazówki i najlepsze praktyki

- o Maksymalnie dwie pozycje dla każdego roku studiów, jeśli przedmiot jest realizowany na kilku latach
- o Powinny być to źródła, które są kluczowe dla zrozumienia podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu
- **Literatura uzupełniająca:**
  - o Jedna pozycja dla każdego roku studiów, jeśli przedmiot jest realizowany na kilku latach
  - o Powinny być to źródła wspierające pogłębienie wiedzy, rozwinięcie zagadnień praktycznych lub umożliwiający dostęp do najnowszych danych

Literatura powinna obejmować pozycje opublikowane w ostatnich **5 latach**, aby zapewnić studentom dostęp do aktualnych informacji i współczesnych trendów w danej dziedzinie.

Dobre praktyki:

- **Zapewnij dostępność literatury:** Wybieraj źródła dostępne w bibliotece lub online. Jeśli w rozwijanej liście nie ma pozycji literaturowej, którą chcesz wskazać, wpisz ją samodzielnie i zgłoś potrzebę jej zamówienia do biblioteki
- **Wybieraj pozycje literaturowe wspomagające uczenie się studenta.** Studentowi łatwiej będzie się uczyć z podręczników dedykowanych dla studentów niż z monografii naukowych lub wydawnictw przeznaczonych dla specjalistów w danej dziedzinie.
- **Sprawdź zgodność literatury z treściami przedmiotu:** Literatura powinna wspierać realizację treści zajęć i osiągnięcie efektów uczenia się

8. Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych

Część sylabusa dotycząca pomocy dydaktycznych opisuje zasoby, narzędzia i materiały potrzebne do realizacji zajęć zgodnie z zaplanowanymi do osiągnięcia efektami uczenia się. Odpowiednie określenie wymagań w tym punkcie pozwala na właściwe przygotowanie zajęć i ich efektywną realizację.

Przykłady pomocy dydaktycznych w zależności od formy realizacji:

- Rzutnik multimedialny
- Tablica (tradycyjna lub interaktywna)
- Dostęp do baz danych naukowych lub platform e-learningowych
- Narzędzia do pracy zespołowej (np. tablice online)
- Specjalistyczny sprzęt laboratoryjny (np. mikroskopy, urządzenia pomiarowe, zestawy do analizy chemicznej).
- Materiały eksploatacyjne (np. odczynniki chemiczne)
- Oprogramowanie specjalistyczne (np. do analizy statystycznej, symulacji klinicznych)
- Urządzenia mobilne (tablety, laptopy, komputery) w przypadku zajęć interaktywnych
- Symulatory medyczne
- Pacjent Symulowany (standaryzowany)

- Dostęp do sali OSCE (sali symulacyjnej wysokiej wierności)
- Dostęp do apteki symulowanej
- Sprzęt diagnostyczny (np. ciśnieniomierze, glukometry, pikflogrometry, itd.)

Dobre praktyki:

- **Szczegółowość:** Uwzględnij wszystkie kluczowe materiały, ale unikaj przesadnego rozbudowania listy
- **Realizm:** Upewnij się, że pomoce są dostępne w ramach infrastruktury uczelni
- **Dostosowanie:** Dopasuj wymagania do rodzaju zajęć
- Zweryfikuj, czy wszystkie zasoby (np. materiały dydaktyczne, technologie) są dostępne, aby umożliwić realizację wyznaczonych celów

9. Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu

Punkt dotyczący warunków uzyskania zaliczenia przedmiotu w sylabusie określa wymagania, które studenci muszą spełnić, aby ukończyć przedmiot. Należy tu szczegółowo opisać formy zaliczenia oraz kryteria oceny. W tym punkcie jest również możliwość wpisania zaliczeń częściowych (jednak nie jest to wymagane). Należy pamiętać, że zaliczenia częściowe wpisuje się z podziałem na semestr, jeśli przedmiot jest realizowany przez więcej niż jeden semestr. Rodzaj zaliczenia częściowego należy wpisać hasłowo (np. realizacja zadania, kolokwium pisemne).

Forma zaliczenia przedmiotu – forma zaliczenia przedmiotu określona jest w programie kształcenia i nie jest możliwa jej modyfikacja na etapie uzupełniania lub aktualizacji e-sylabusa. Przykładowe formy zaliczenia przedmiotu:

- **Egzamin** (pisemny, ustny, praktyczny, testowy, ustrukturyzowany OSCE)
- **Zaliczenia z oceną**
- **Zaliczenie**

Szczegóły dotyczące przeprowadzenia zaliczenia przedmiotu należy umieścić w polu „Należy opisać końcowe zaliczenie/egzamin”.

1. Opis zaliczenia/egzaminu

- Należy opisać na czym będzie polegać zaliczenie/egzamin i czego będziesz oczekiwać od studenta
- Określ rodzaj pytań na zaliczeniu/egzaminie (jeśli dotyczy), np. krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania /EMQ/; test T/N lub P/F; test uzupełniania odpowiedzi; pytania z bardzo krótką odpowiedzią /VSAQ/; test zgodności skryptu /script concordance test, SCT/; test uszeregowania odpowiedzi; test oceny sytuacyjnej / situational judgement test, SJT/
- Wskaż ilość pytań na zaliczeniu/egzaminie (jeśli dotyczy), np. 30 pytań

2. Kryteria zaliczenia

- Precyzyjnie określ, jakie warunki muszą być spełnione, aby student uzyskał pozytywną ocenę z zaliczenia lub egzaminu
- Określ co podlega ocenie, szczególnie w odniesieniu do zaliczeń lub egzaminów praktycznych i klinicznych

E-sylabus: Praktyczne wskazówki i najlepsze praktyki

- o Określ wymagania dotyczące dopuszczenia do egzaminu (jeśli dotyczy)
- o Przykładowe wymagania:
  - Obecność na zajęciach (wykładach, seminariach, ćwiczeniach)
  - Uzyskanie **co najmniej 60% punktów** z zaliczeń cząstkowych
  - Wykonanie i zaliczenie wszystkich **zadań laboratoryjnych/projektów/raportów**
- o Kryteria uzyskania zaliczenia/zdania egzaminu
  - w przypadku, gdy przedmiot kończy się zaliczeniem – uzyskanie min. 60% punktów z zaliczenia
  - w przypadku, gdy przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną lub egzaminem – wskaź również, ile punktów wymagane jest do uzyskania poszczególnych ocen, korzystając z punktacji

Punktacja zaliczenia np. testowego, według Regulaminu studiów obecnie obowiązującego na UM:

% wiedzy, umiejętności i kompetencji wymaganych do uzyskania danej oceny	Ocena
powyżej 90%	– 5.0
powyżej 83-90%	– 4.5
powyżej 75-82%	– 4.0
powyżej 67-75%	– 3.5
60-67%	– 3.0
poniżej 60%	– 2.0

3. Składowe oceny końcowej

- o Określ, w jaki sposób obliczana jest końcowa ocena z przedmiotu (jeśli dotyczy), np.:
    - **Egzamin końcowy (50%) + Kolokwia cząstkowe (30%) + Aktywność na zajęciach (20%)**
    - **Projekt (40%) + Test (40%) + Aktywność na zajęciach (20%)**
- Jeśli różne elementy mają różną wagę, wyraźnie to zaznacz

4. Warunki zaliczenia poprawkowego

- o Określ jakie są zasady, np.
  - **możliwość poprawy kolokwiów cząstkowych** (np. tylko w jednym terminie)
  - Jeśli podczas zaliczenia poprawkowego obowiązują te same zasady, co w pierwszym terminie możesz napisać np. „Zaliczenie poprawkowe przeprowadzane jest w ten sam sposób i na tych samych zasadach, co zaliczenie w pierwszym terminie”
  - Jeśli natomiast planujesz, że zaliczenie w 1. i 2. terminie odbędą się na innych zasadach, określ jak będzie wyglądać zaliczenie/egzamin w terminie poprawkowym oraz jakie są warunki uzyskania zaliczenia/pozytywnej oceny

5. Dodatkowe wymagania (jeśli dotyczy)

- o Przygotowanie referatu/prezentacji multimedialnej
- o Esej, raport

